

Obsah

Zkratky	8
Prolog (J. Blahoš)	13
Sociální gerontologie úvodem	15
 1 Základní pojmy	 19
1.1 Stáří a stárnutí	19
1.1.1 Teorie stárnutí	21
1.1.2 Vymezení a periodicita stáří	25
1.2 Heterogenita seniorské populace	27
1.2.1 Trojí podoba stárnutí	28
1.2.2 Heterogenita možností, zájmů a potřeb	28
1.3 Život ve stáří a jeho podpora	30
1.3.1 Stáří a lidské potřeby	33
1.3.2 Partnerství a sexualita seniorů	34
1.3.3 Vzdělávání seniorů	37
1.3.4 Senioři, doprava a mobilita	39
1.3.5 Senioři, informační a komunikační technologie	43
1.4 Medicína moudrá a sociální	47
 2 Gerontologie a geriatric	 55
2.1 Malá historie gerontologického myšlení a konání 1606–2010 ...	55
2.2 Gerontologie	63
2.3 Geriatric	65
2.4 Determinanty zdraví a kvality života ve stáří	66
 3 Demografie a sociologie stáří	 71
3.1 Demografie stáří	71
3.1.1 Základní demografické pojmy	71
3.1.2 Demografická revoluce a populační stárnutí	77
3.1.3 Filozofické a sociálně politické souvislosti demografické revoluce	81
3.1.4 Demografická prognóza České republiky	83
3.1.5 Demografické prognózy, dlouhověkost a indexy závislosti v mezinárodním srovnání	85
3.2 Společenské důsledky stárnutí	90
3.3 Mezigenerační vztahy a sociologie rodiny	92

3.4	Zaměstnanost, aktivity a bydlení starších lidí	95
3.4.1	Zaměstnanost	95
3.4.2	Bydlení a změna bydliště ve stáří.....	100
3.5	Sociální patologie ve stáří.....	106
3.5.1	Věková diskriminace	107
3.5.2	Nevhodné jednání se starými lidmi	108
3.5.3	Chudoba a sociální vyloučení.....	110
4	Zdraví a nemoc ve stáří	113
4.1	Geriatrická křehkost a multikauzální geriatrické syndromy	117
4.2	Nemoci starých lidí	119
4.2.1	Nemoci ve stáří	119
4.2.2	Nemoci stáří.....	120
4.3	Problémy hodnocení a intervenování zdravotního stavu ve stáří ..	121
5	Duševní zdraví ve stáří	125
5.1	Existenciální aspekty života ve stáří	125
5.2	Příprava na stáří.....	127
5.3	Adaptace ve stáří a na stáří.....	130
5.3.1	Adaptace ve stáří.....	130
5.3.2	Adaptace na stáří.....	131
5.4	Psychopatologie situační a endogenní	134
6	Základní funkční geriatrická vyšetření.....	139
7	Sociální zabezpečení ve stáří	143
7.1	Sociální pojištění	144
7.1.1	Důchodové pojištění.....	148
7.1.2	Nemocenské pojištění	153
7.1.3	Dávky pro osoby se zdravotním postižením podle zákona č. 329/2011 Sb.	154
7.1.4	Sociální služby pro seniory	156
7.1.5	Hmotná nouze.....	160
7.1.6	Státní sociální podpora	161
7.2	Modely podpory znevýhodněných starších lidí	162
7.2.1	Bytová situace seniorů	167
7.2.2	Zaměstnanost starších lidí.....	170

8 Dlouhodobá péče	175
8.1 Dostupnost služeb dlouhodobé péče	179
8.2 Dlouhodobá péče v mezinárodním srovnání	182
8.3 Plánování a řízení případu nebo péče	183
8.4 Modely koordinované dlouhodobé péče	184
8.5 Nedostatky organizace a financování dlouhodobé péče	186
8.6 Základní principy řešení dlouhodobé péče v užším slova smyslu ..	188
8.7 Dotčené objekty a finanční dopady	189
8.8 Práva a povinnosti subjektů v dlouhodobé péči	190
8.9 Status klienta dlouhodobé péče	192
9 Účelnost sociálních a zdravotnických služeb a měření kvality života ..	195
9.1 Kvalita života	198
9.2 Měření kvality života	201
9.3 Organizace péče o zdraví	205
10 Předpokládaný vývoj zdravotního a funkčního stavu osob starších 65 let	211
11 Etická hlediska přístupu ke starším občanům	215
11.1 Etické priority a výzvy	216
11.2 Lidská a občanská práva starších občanů	218
12 Geriatrická prevence	221
12.1 Cíle prevence v gerontologii	221
12.2 Možnosti prevence ve stáří	222
Epilog (V. Špidla)	229
Literatura	231
Jmenný rejstřík	247
Věcný rejstřík	249
Souhrn	261
Summary	263